

Plats och tid Kommunkontoret, Östhammar, klockan 08:00-13:50

Beslutande
Jacob Spangenberg (C)
Margareta Widén-Berggren (S)
Anna-Lena Söderblom (M)
Jonas Svensson (S)
Lennart Owenius (M)

Övriga deltagande
Peter Nyberg, kommunchef, § 503
Inger Modig Lind, kommunjurist
Marie Berggren, § 503

Utses att justera Anna-Lena Söderblom (M)

Justeringens
plats och tid

Underskrifter Sekreterare Omedelbart justerade paragrafer 500, 501,
503

Kersti Ingemarsson

Ordförande

Jacob Spangenberg (C)

Justerande

Anna-Lena Söderblom (M)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum 2011-12-13

Datum för
anslags uppsättande 2011-12-14 anslags nedtagande 2012-01-05

Förvaringsplats
för protokollet Kommunkansliet, Östhammars kommun

Underskrift

Kersti Ingemarsson

§ 503

Dnr 2011KS517

Dpl 531

Samråd om utbyggnad av SFR

SKB har inbjudit Östhammars kommun till ett samråd om utbyggnad av befintligt slutförvar för kortlivat radioaktivt avfall (SFR) i Forsmark. Samrådsmötet kommer att hållas tisdagen 22 november 2011.

Syftet med utbyggnaden av SFR är att möjliggöra ett säkert omhändertagande av det radioaktiva avfall som uppstår vid rivningen av de svenska kärntekniska anläggningarna samt ökade volymer driftavfall på grund av förlängda drifttider för de svenska kärnkraftverken. Tillståndsansökningarna planeras lämnas in år 2013.

Ett viktigt syfte med samråden är att tillvarata den lokalkännedom som personer och organisationer har.

Underlag för samrådet bifogas och kan även hämtas på www.skb.se. Samrådsunderlaget innehåller en översiktlig beskrivning av befintlig SFR-anläggning och de planer som finns för utbyggnaden samt preliminärt förväntade konsekvenser. Planerna är preliminära och ytterligare samrådsmöten kommer att hållas när planeringen för en utbyggnad hunnit längre.

Svensk Kärnbränslehantering AB önskar synpunkter märkt ”SFR-samråd”, senast 7 december 2011.

Enhetschef Marie Berggren föredrar ärendet.

I ärendet yttrar sig Bertil Alm (C).

Kommunstyrelsens beslut 2011-12-21

Östhammars kommun begär förlängd remisstid till 2011-12-20.

Kommunstyrelsen delegerar till kommunstyrelsens arbetsutskott att fatta beslut i ärendet vid sammanträde 2011-12-13.

Enhetschef Marie Berggren föredrar ärendet via telefonuppkoppling.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet antar slutförvarsenhetens yttrande daterat 2011-11-28 som sitt eget och besvarar Svensk Kärnbränslehantering AB med densamma. (Bilaga 2).

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Slutförvarsheten
Anders Bergman

Datum
2011-11-28

Dnr

Sid
1 (4)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande angående SKB:s samråd 2011-11-22 gällande utbyggnad av SFR.

Inledning

SKB erhöll i juni 1983 regeringens tillstånd att anlägga och driva en anläggning, SFR, för slutlig förvaring av kortlivat låg- och medelaktivt driftavfall.

SKB önskar slutförvara även rivningsavfall från avställda kärnkraftverk och behöver därför bygga ut SFR. Det totala behovet av förvaringsutrymme för rivningsavfall beräknas uppgå till cirka 100 000 m³.

Innan en eventuell utbyggnad av SFR kan ske behöver SKB ta fram underlag för miljökonsekvensbeskrivning, hålla samråd, göra säkerhetsanalys, projektera etc. Hela anläggningen, inklusive den befintliga som finns i Forsmark, ska prövas enligt dagens miljölagstiftning. Myndigheterna som ska behandla SKB:s ansökan om eventuell utbyggnad av SFR, ska behandla ansökan som om befintligt förvar i Forsmark inte existerade.

SKB har tidigare haft avgränsningssamråd på vilket kommunen deltog och lämnade synpunkter, kommunstyrelsens sammanträde 2010-11-16, §235.

Representanter från Östhammars kommuns slutförvarsorganisation deltog vid SKB:s öppna samråd i Östhammar, 2011-11-22. Kommunen har även tagit del av det material som presenteras som underlagsmaterialet till samrådet och vill därför framföra följande synpunkter.

Förslag till yttrande

Östhammars kommun anser att det under samrådsmötet inte har framkommit några nya uppgifter som förändrar tidigare synpunkter lämnade från kommunen.

Vid kommunens arbete med slutförvaret för använt kärnbränsle har den preliminära MKB:n varit väldigt användbar då den gett ett utmärkt tillfälle för alla inblandade parter att ytterligare förbättra underlaget för prövning och identifiera och rätta ut eventuella frågetecken innan ansökan lämnas in för prövning. Kommunen anser att metoden bör användas även vid SFR-prövningen.

Eventuella kumulativa psykiska olägenheter i form av oro för olyckor, både radiologiska och konventionella, exempelvis trafikolyckor vid tätbebyggda områden utmed riksväg 76, bör utredas inom ramen för MKB:n.

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

SKB bör även lämna en översiktlig redogörelse för hur tillståndsprocessen kan komma att ske i samspelet mellan sökanden, strålsäkerhetsmyndigheten och mark- och miljödomstolen. Det kan vara lämpligt med hänvisningar till aktuella lagparagrafer enligt vilka tillstånd kommer att sökas.

Vägledande process

SKB kommer att ansöka om att bygga ut SFR på grund av att det avfall som uppstår vid rivningar av befintliga kärnkraftverk inte får plats i SFR som det är utformat i dag. Situationen med platsbrist i befintligt förvar kan komma att upprepa sig i det slutförvar för använt kärnbränsle som SKB planerar att ansöka om att få bygga, om de reaktorer som finns idag ersätts med nya. Avfallsmängden blir då avsevärt mycket större än de 12 000 ton använt kärnbränsle som nu ligger till grund för SKB:s ansökan som lämnades in för prövning mars 2011. Östhammars kommun ser därför processen kring utbyggnaden av SFR som vägledande över hur en process kring en eventuell utbyggnad av slutförvar för använt kärnbränsle kan komma att gå till.

I detta sammanhang undrar Östhammars kommun också om det juridiskt är möjligt att driva ett slutförvar och ett mellanlager samtidigt?

Lokalisering

När SKB ansöker om att bygga ut SFR ska myndigheterna behandla ansökan som om befintligt förvar i Forsmark inte existerade. Därmed ska lokaliseringsprincipen tillämpas. Lokaliseringsprincipen innebär att platsen ska vara lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Östhammars kommun har i samband med avgränsningssamrådet tagit del av rapporten P-10-35 *Lokalisering av slutförvar för kortlivat radioaktivt avfall* och framförde då att de platsvalsredovisningar som presenteras inte räcker för att motivera att Forsmark är bästa platsen för en lokalisering av SFR. Rapporten innehåller endast uppgifter för att avskrika olika lokaliseringalternativ i Oskarshamn samt alternativa lokaliseringar i Forsmark. SKB borde titta på fler platser för att kunna motivera varför Forsmark är den bästa platsen för att slutförvara låg- och medelaktivt avfall.

Efter samrådsmötet 22 november och granskning av samrådsunderlaget anser Östhammars kommun fortfarande att SKB bör presentera ytterligare platsvalsredovisningar.

Transport till SFR

SKB har meddelat att det kan bli aktuellt att transportera stora skrymmande reaktordelar till SFR med pråm. Östhammars kommun har vid upprepade tillfällen framfört till SKB att det är önskvärt att SKB gör en utredning av eventuell miljönytta med att transportera material till Forsmark med pråm. SKB har meddelat att det inte är möjligt att transportera t. ex. bentonit på pråm.

Under samrådsmötet 2011-11-22 svarade SKB att vid projekteringen av slutförvaret för använt kärnbränsle ansågs den befintliga hamnen vid Forsmark av olika anledningar inte lämplig för transporter av bergmassor och bentonit.

På sidan 19 i samrådsunderlaget anges dock att "Möjligheten att transportera bergmaterialet med båt kommer att utredas,...". Kommunen anser att det är bra att utredningen kommer till stånd.

Kommunen vill poängtera att en transportutredning bör, med hänvisning till transporter av reaktordelar, redovisa det totala behovet av transporter till och från Forsmark med både en utbyggnad av SFR och ett slutförvar för använt kärnbränsle. Utredningen bör behandla miljönytta med prämtransporter, oaktat godsslag.

Östersjökonventionen

Den 17 juli 1993 beslutade regeringen att ratificera konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö. Östhammars kommun anser att det är av stor vikt att det som beskrivs i konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö beaktas.

BAT (Best Available Technology)

En eventuell utbyggnad av SFR påminner mycket i sin konstruktion om befintligt SFR. Det bör utvecklas och redovisas en analys av vilka förändringar som skett över tid både när det gäller avfallstyper, konditioneringsmetoder och konstruktionsförutsättningar i själva förvaret för att kunna göra en bedömning av BAT i hela systemet.

SKB avser att bygga ytterligare en nedfartsramp till SFR som är så stor att skrymmande avfall som t.ex. reaktortankar ska vara möjliga att mellanlagras i förvaret. BWR-tankar ska slutförvaras medan PWR-tankar endast ska mellanlagras i SFR och därför blir det troligt att även SFL (slutförvar för långlivat avfall som planeras att byggas 2035 och tas i drift 2045) måste byggas med stor nedfartsramp. Med tanke på att Studsvik har mångårig erfarenhet av volymreducering, kompaktering, friklassning och återvinning ställer sig Östhammars kommun frågande till vad som är att anse som bästa möjliga teknik i sammanhanget. En volymreducering, kompaktering, friklassning och eventuell återvinning av otympliga komponenter skulle dessutom överensstämja mer med hushållnings- och kretsloppsprinciperna.

Etappvis utbyggnad

SKB avser att ansöka om att bygga ut SFR i två etapper. Etapp 1 av utbyggnaden planeras till 2017 och etapp 2 planeras till 2038. Miljölagar kommer med största sannolikhet att skäras under de kommande 20 åren. Om SKB erhåller tillstånd för en ansökan som lämnas in 2013 för en utbyggnad av etapp 2 som planeras till 2038 innebär detta att bygget kommer att påbörjas efter att ha prövats med 20 år gamla miljölagar. Östhammars kommun anser att prövningen ska vara stegvis så att SKB ansöker om att bygga ut etapp 2 tidigast fem år innan bygget planeras att påbörjas.

Tidshorisonterna

Nuvarande SFR är ett slutförvar för låg- och medelaktivt kortlivat driftavfall, som byggdes 1983 samt driftsattes 1988 enligt dåvarande säkerhetskrav. Den

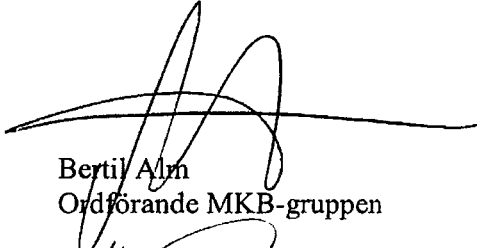
tidshorisont som slutförvaret för låg- och medelaktivt kortlivat driftavfall och rivningsavfall ska ha på långsiktig säkerhet och barriärfunktioner är 10 000 år.

Hur påverkar en utbyggnad av SFR kraven på långsiktig säkerhet och barriärfunktionerna i det befintliga slutförvaret?

Det bör även utredas vad landhöjningens betydelse har för den långsiktiga säkerheten för ett så pass grunt slutförvar. Om ca 3000 år är det inte längre ett slutförvar under havsytan utan ett geologiskt slutförvar med möjlighet till oavsiktligt intrång.

Säkerhetsanalys

Östhammars kommun anser att frågor om den långsiktiga säkerheten, som måste redovisas i säkerhetsanalysen, också ska redovisas i MKB:n samt att det även hålls samråd kring den långsiktiga säkerheten.

Bertil Alm
Ordförande MKB-gruppen

Barbro Andersson Öhrn
Ordförande Säkerhetsgruppen

Marie Berggren
Enhetschef